

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.23.0078.N

TVBASTARDS nv, met zetel te 1800 Vilvoorde, Medialaan 1, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0445.055.103,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Johan Verbist, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, openbare instelling, met zetel te 1060 Sint-Gillis, Victor Hortaplein 11, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0206.731.645,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Stefan De Vleeschouwer, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1000 Brussel, Dalstraat 67, waar de verweerder woonplaats kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Brussel van 16 juni 2022.

Raadsheer Ilse Couwenberg heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDELEN

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, twee middelen aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF***Beoordeling******Eerste middel***

1. Krachtens artikel 42, eerste lid, RSZ-Wet verjaren de schuldvorderingen van de Rijksdienst voor sociale zekerheid op de werkgevers die onder deze wet vallen na drie jaar vanaf de dag van de opeisbaarheid van de bedoelde schuldvorderingen.

Artikel 42, laatste lid, 1°, RSZ-Wet bepaalt dat de verjaring zoals bedoeld in het eerste tot het derde lid wordt gestuit op de wijze bepaald in de artikelen 2244 en volgende Oud Burgerlijk Wetboek.

2. Krachtens artikel 2244, eerste lid, Oud Burgerlijk Wetboek, stuit de dagvaarding voor het gerecht de verjaring van een vordering.

Krachtens artikel 2244, tweede lid, Oud Burgerlijk Wetboek stuit de dagvaarding voor het gerecht de verjaring tot op het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken.

Krachtens artikel 2247 Oud Burgerlijk Wetboek wordt de stuiting voor niet-bestaande gehouden indien de eiser afstand doet van zijn eis of indien de eis wordt afgewezen.

3. Uit deze wetsbepalingen en hun wetsgeschiedenis volgt dat de stuiting van de verjaring door een dagvaarding, behoudens andersluidende bepalingen, voortduurt tot op de dag waarop het geding definitief eindigt, namelijk wanneer de beslissing niet meer vatbaar is voor verzet, hoger beroep of cassatieberoep.

Enkel wanneer de stuiting is geëindigd doordat de vordering definitief is afgewezen, wordt de stuiting met toepassing van artikel 2247 Oud Burgerlijk Wetboek voor niet-bestaande gehouden.

Het middel dat uitgaat van andere rechtsopvattingen, faalt naar recht.

Tweede middel

4. De appelrechters oordelen niet dat auteurs en uitvoerende kunstenaars, ongeacht hun statuut van werknemer of zelfstandigen, hun vermogensrechten niet aan anderen dan de werkgever kunnen overdragen, noch dat de overdracht van de vermogensrechten louter uit kracht van de dienstbetrekking gebeurt.

In zoverre berust het middel op een onjuiste lezing van het arrest en mist het feitelijke grondslag.

5. In zoverre het middel ervan uitgaat dat de appelrechters uit het oog zijn verloren dat de overdracht van de vermogensrechten is gebeurd ingevolge de productieovereenkomst tussen de eiseres en haar opdrachtgever, terwijl de appelrechters beslissen dat de overdracht van de vermogensrechten is gebeurd ingevolge de uitdrukkelijke en schriftelijke overeenkomsten die de eiseres heeft gesloten met haar werknemers, berust het op een onvolledige lezing van het arrest en mist het eveneens feitelijke grondslag.

6. Krachtens artikel 14, § 1, RSZ-Wet en artikel 23, eerste lid, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid, worden de bijdragen voor sociale zekerheid berekend op basis van het loon van de werknemer.

Krachtens artikel 14, § 2, RSZ-Wet en artikel 23, tweede lid, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid wordt het begrip “loon” bepaald in artikel 2 Loonbeschermingswet.

Artikel 2 Loonbeschermingswet verstaat onder “loon” het loon in geld en de in geld waardeerbare voordelen waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

7. Overeenkomstig artikel XI.167, § 3, eerste lid, WER kunnen de vermogensrechten, wanneer een auteur werken tot stand brengt ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, worden overgedragen aan de werkgever voor zover uitdrukkelijk in die overdracht van rechten is voorzien en voor zover de creatie van het werk binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst of het statuut valt.

Overeenkomstig artikel XI.205, § 4, eerste lid, WER kunnen de vermogensrechten, wanneer een uitvoerende kunstenaar een prestatie levert ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, worden overgedragen aan de werkgever voor zover uitdrukkelijk in die overdracht is voorzien en voor zover de prestatie binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst of het statuut valt.

8. Uit de voormelde wetsbepalingen en hun onderlinge samenhang volgt dat de vergoeding die de door een arbeidsovereenkomst verbonden auteur of uitvoerende kunstenaar van zijn werkgever ontvangt, voor de overdracht van zijn vermogensrechten waartoe hij zich bij het sluiten van de arbeidsovereenkomst had verbonden, een tegenprestatie is voor de overdracht van rechten met betrekking tot een in uitvoering van de arbeidsovereenkomst geleverde prestatie. Die vergoeding is bijgevolg, in de regel, een voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van zijn werkgever en maakt aldus deel uit van het loon op basis waarvan de socialezekerheidsbijdragen worden berekend. Het is hierbij van geen belang dat deze vermogensrechten nadien door de werkgever verder worden overgedragen aan een derde.

9. De appelrechters stellen vast en oordelen dat:

- de eiseres als productiehuis een beroep doet op acteurs, regisseurs en anderen voor het maken van televisieprogramma's;

- velen van de acteurs en regisseurs als werknemers in dienst zijn van de eiseres op grond van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur en als tegenprestatie van de krachtens de arbeidsovereenkomst verrichte arbeid maandelijks een brutoloon ontvangen;
- deze arbeidsovereenkomsten naast het maandelijks brutoloon ook de functie en taken specificeren die de werknemers moeten uitoefenen bij het realiseren van de televisieprogramma's;
- in de arbeidsovereenkomst bij de acteurs ook de rollen en personages worden bepaald waaraan ze gestalte moeten geven in de televisieprogramma's;
- daarnaast de eiseres, veelal via een afzonderlijke overeenkomst, in de betaling van een forfaitaire vergoeding aan de acteurs, regisseurs en anderen voorziet, die door een arbeidsovereenkomst zijn verbonden wegens de overdracht van de vermogensrechtelijke auteursrechten en naburige rechten;
- ook deze laatste overeenkomsten voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten verwijzen naar de functie van de contractueel aangeworven werknemer bij het realiseren van de televisieprogramma's en naar de rollen en personages waaraan ze in de televisieprogramma's gestalte moeten geven in de uitvoering van hun arbeidsovereenkomst;
- de voormelde afzonderlijke overeenkomsten voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten veelal op dezelfde dag worden ondertekend als de arbeidsovereenkomsten;
- deze overeenkomsten voorzien in een forfaitaire vergoeding in euro's aan contractueel in dienst genomen acteurs of uitvoerende kunstenaars en dit voor de overdracht van hun vermogensrechtelijke auteursrechten en naburige rechten aan de werkgever;
- deze forfaitaire vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten aldus "*in geld waardeerbare voordelen*" zijn in de zin van artikel 2, eerste lid, 3°, Loonbeschermingswet;
- verder de voormelde afzonderlijke overeenkomsten voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten bepalen dat de in dienst genomen auteur of uitvoerende kunstenaar alle wettelijke overdraagbare, huidige en toekomstige

exploitatierechten op zijn creaties en prestaties en op de door de producent geproduceerde audiovisuele werken “*waaraan de [regisseur, acteur, ...] heeft meegewerkt in uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst*”, met inbegrip van de voor deze exploitatie noodzakelijke rechten, in exclusiviteit aan de producent overdraagt teneinde deze mogelijkheid te bieden de door hem geproduceerde audiovisuele werken naar behoren commercieel uit te baten;

- de forfaitaire vergoeding die de eiseres als werkgever aan de contractueel in dienst genomen auteurs of uitvoerende kunstenaars betaalt voor de overdracht van zijn vermogensrechten bijgevolg een tegenprestatie is voor de overdracht van de rechten die voortvloeien uit de in uitvoering van de arbeidsovereenkomst tot stand gebrachte creaties of prestaties;
- de forfaitaire vergoedingen onmogelijk los kunnen worden gezien van de krachtens de arbeidsovereenkomst tot stand gebrachte auteurswerken door de auteurs en de uitvoerende kunstenaars die door een arbeidsovereenkomst zijn verbonden: zonder de hen in de arbeidsovereenkomsten toebedeelde rollen, taken en/of opdrachten bij de realisatie van tv-series en zonder hun in de uitvoering van de arbeidsovereenkomsten tot stand gebrachte creaties of prestaties, kunnen geen auteursrechten en naburige rechten ontstaan en is het niet mogelijk deze vermogensrechten, via overdracht, te exploiteren en te gelde te maken;
- de vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten in geld waardeerbare voordelen zijn, verschuldigd “*in gevolge de dienstbetrekking*”;
- de vaststelling dat de overdracht van auteursrechten en naburige rechten niet in de arbeidsovereenkomst zelf, maar in een afzonderlijke overeenkomst werd geregeld, geen afbreuk doet aan het verband tussen de overdracht van vermogensrechten en de arbeidsovereenkomst;
- elke overeenkomst voor de overdracht van vermogensrechten naar de ermee verband houdende arbeidsovereenkomst verwijst door te bepalen dat de overdracht van vermogensrechten slechts betrekking heeft op de auteurswerken waaraan de auteur of de uitvoerende kunstenaar heeft meegewerkt in uitvoering van de arbeidsovereenkomst;

- de vergoeding voor de overdracht van de auteursrechten en de naburige rechten duidelijk verband houdt met de dienstbetrekking omdat ze er niet zou zijn zonder de dienstbetrekking;
- de eerdere beslissing dat een dergelijke vergoeding geen arbeidsrechtelijk loon is, niet wegneemt dat dit toch loon kan zijn in de zin van artikel 2, eerste lid, Loonbeschermingswet;
- de vraag of er al dan niet een aanwijsbaar mathematisch verband bestaat tussen de vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten en het contractueel bedongen loon, niet relevant is omdat het geen antwoord biedt op de vraag of de vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten te beschouwen is als een in geld waardeerbaar voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever;
- ook de uiteenzetting over het ruim gebruik dat werd gemaakt van de primaire, secundaire en afgeleide exploitatierechten die door de auteurs of uitvoerende kunstenaars aan de werkgever werden overgedragen, niet relevant is omdat het evenmin een antwoord biedt op de vraag of de vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten te beschouwen is als een in geld waardeerbaar voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

10. De appelrechters die op grond van die redenen oordelen dat de vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten die de eiseres aan haar werknemers-auteurs en -uitvoerende kunstenaars moet betalen, te beschouwen zijn als loon in de zin van artikel 2 Loonbeschermingswet, waarop socialezekerheidsbijdragen zijn verschuldigd, verantwoorden hun beslissing naar recht.

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiseres op 258,77 euro en op de som van 24 euro ten gunste van het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand.

Dit arrest is geweest te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Koen Mestdagh, als voorzitter, en raadsheren Bart Wylleman, Ilse Couwenberg, Bruno Lietaert en Ann De Wolf en in openbare rechtszitting van 3 maart 2025 uitgesproken door sectievoorzitter Koen Mestdagh, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Wim Vanderputten.

W. Vanderputten

A. De Wolf

B. Lietaert

I. Couwenberg

B. Wylleman

K. Mestdagh

VOORZIENING IN CASSATIE

VOOR: de naamloze vennootschap **TVBASTARDS**, met zetel te 1800
Vilvoorde, Medialaan 1, met ondernemingsnummer 0445.055.103,

eiseres tot cassatie,

bijgestaan en vertegenwoordigd door ondergetekende advocaat bij het
Hof van Cassatie Johan Verbist, kantoor houdende te 2000
Antwerpen, Amerikalei 187/302, bij wie keuze van woonplaats wordt
gedaan,

TEGEN: de **RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID**, openbare
instelling van sociale zekerheid, met zetel te 1060 Sint-Gillis, Victor
Hortaplein 11, met ondernemingsnummer 0206.731.645,

verweerder in cassatie,

die keuze van woonplaats heeft gedaan ten kantore van
gerechtsdeurwaarder Ann Van Den Daele, Grotehertstraat 2, 1000
Brussel,

*

* *

Aan mevrouw de Eerste Voorzitter en de heer Voorzitter van het Hof van
Cassatie,

Aan de Dames en Heren Raadsheren, leden van het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Dames en Heren,

Eiseres heeft de eer het arrest aan uw beoordeling te onderwerpen dat op
16 juni 2022 op tegenspraak tussen partijen door de 7de kamer van het arbeidshof
te Brussel werd gewezen (2020/AB/633).

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

1. Eiseres vervaardigde televisieprogramma's en deed daartoe een beroep op acteurs en regisseurs. Velen onder hen waren werknemers van eiseres. Daarnaast voorzag eiseres ten voordele van de regisseurs respectievelijk acteurs, veelal via een aparte overeenkomst, in (forfaitaire) vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten (hierna overdrachtsvergoedingen) door de betrokkenen aan eiseres.

In 2009 voerde verweerder een onderzoek uit, bij de rechtsvoorgangster van eiseres, naar de aard van die overdrachtsvergoedingen. Bij beslissing van 10 maart 2011 oordeelde verweerder dat de overdrachtsvergoedingen moeten worden beschouwd als loon waarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd zijn.

Bij aangetekende brief van 18 januari 2012 ging verweerder over tot een ambtshalve regularisatie van de overdrachtsvergoedingen voor de periode van het eerste kwartaal 2008 t.e.m. het vierde kwartaal 2010. Vervolgens ging verweerder over tot de ambtshalve regularisatie van de overdrachtsvergoedingen voor de periode van het eerste kwartaal 2011 t.e.m. het eerste kwartaal 2015.

De berichten van wijziging der bijdragen werden aan eiseres overgemaakt. Eiseres betwistte verweerders stelling en betaalde de gevorderde bijdragen en bijhorigheden niet.

2. Op 6 april 2012 dagvaardde verweerder eiseres voor de arbeidsrechtbank te Leuven en vorderde de betaling van 850.041,75 EUR als bijdragen en opslagen voor het eerste kwartaal 2008 tot en met het eerste kwartaal 2011.

Bij dagvaarding van 20 maart 2013 vorderde verweerder de betaling van 266.779,06 EUR als bijdragen en opslagen voor de periode van het eerste kwartaal 2011 tot en met het eerste kwartaal 2012.

Verweerder vorderde vervolgens nog:

- 242.626,95 EUR als bijdragen en opslagen voor de vier kwartalen van 2012 en het eerste kwartaal 2013 bij dagvaarding van 5 november 2014;

- 18.945,57 EUR als bijdragen voor het eerste, tweede en vierde kwartaal 2013 en het eerste kwartaal van 2014 bij dagvaarding van 6 maart 2015;
- 205.658,75 EUR als bijdragen voor het derde kwartaal 2013 bij dagvaarding van 12 maart 2015;
- 234.054,39 EUR als bijdragen voor de vier kwartalen van 2014 en het eerste kwartaal van 2015 bij dagvaarding van 22 januari 2016.

3. Bij tussenvonnis van 23 mei 2016 oordeelde de arbeidsrechtbank dat:

- de overdracht van auteursrechten en naburige rechten door een werknemer niet louter gebeurt uit kracht van de dienstbetrekking, maar enkel op grond van een uitdrukkelijke en schriftelijke overeenkomst;
- auteursrechten automatisch ontstaan bij de creatie van een werk of een acteeprestatie, ongeacht het statuut van de auteur van het werk;
- de vraag of de overeenkomst tussen werkgever en werknemer tot overdracht van de rechten onderscheiden is van de arbeidsovereenkomst, afhangt van twee elementen, nl. of de werknemers titularis zijn van de vermogensrechten (wat *in casu* het geval was), en of de overdrachtsvergoeding n.a.v. de overdracht niet louter werd overeengekomen als een bijkomende tegenprestatie van arbeid;
- de Auteurswet het principiële onderscheid tussen de verloning van arbeid en de vergoeding van vermogensrechten op het resultaat van de arbeid bevestigt;
- geen sprake is van arbeidsrechtelijk loon, vermits de werknemer de vergoeding niet verkrijgt wegens de gepresteerde arbeid, maar wegens de overdracht van vermogensrechten op het resultaat;
- de overdracht van de naburige rechten duidelijk omschreven is in een onderscheiden overeenkomst.

De arbeidsrechtbank stelde voor het overige vast dat het dossier onvolledig was in verband met de vraag hoe de exploitatie van de naburige rechten concreet verliep in de praktijk was en heropende, alvorens zich verder ten gronde uit te spreken, de debatten onder meer om de partijen toe te laten de rechtbank te informeren over de wijze waarop de rechten concreet werden geëxploiteerd.

4. Bij vonnis van 24 april 2017 oordeelde de arbeidsrechtbank dat:

- de werknemers, in dienst genomen voor het programma 'Familie', titularis waren van de vermogensrechten;
- er geen aanwijsbaar mathematisch verband was tussen het loon en de overdrachtsvergoedingen, de overeenkomsten tot overdracht niet verwezen naar de arbeidsovereenkomsten en de duur van de overdrachtsovereenkomsten niet was gekoppeld aan de duur van de respectieve arbeidsovereenkomsten;
- de realiteit van de overdrachtsvergoeding bleek uit het feit dat eiseres krachtens de productieovereenkomst de overgedragen rechten op haar beurt had overgedragen aan haar opdrachtgever en dat deze een zeer ruim gebruik had gemaakt van de primaire, secundaire en afgeleide exploitatierechten;
- de overdrachtsvergoeding derhalve geen bijkomende vergoeding was als tegenprestatie voor arbeid en dus geen loon was.

De arbeidsrechtbank verklaarde verweerders vordering op die gronden ongegrond.

5. Op 28 oktober 2020 stelde verweerder hoger beroep in tegen dat vonnis.

Het arbeidshof verklaart bij arrest van 16 juni 2022 het hoger beroep gegrond en vernietigt het bestreden vonnis van 24 april 2017, behalve wat de samenvoeging van de zaken en de ontvankelijkheid van de vorderingen betreft.

Opnieuw wijzende veroordeelt het arbeidshof eiseres om aan verweerder de volgende sommen, te vermeerderen met de intresten, te betalen:

- 242.626,05 euro;
- 266.779,06 euro;
- 850.041,75 euro;
- 205.658,75 euro
- 18.945,57 euro;
- 234.054,39 euro.

Tegen dit arrest komt eiseres op met de volgende middelen tot cassatie.

EERSTE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen

- artikel 42 van de Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (hierna RSZ-Wet);
- artikel 2244, § 1, eerste en tweede lid, en 2247, derde lid van het oud Burgerlijk Wetboek (artikel 2244, § 1, in de versies vóór en na de wijziging ervan bij wet van 6 juli 2017 en bij arrest van het Grondwettelijk Hof van 28 februari 2019, nr. 40/2019).

Aangevochten beslissing

Het arbeidshof verklaart verweerders hoger beroep gegrond en, opnieuw wijzend, veroordeelt eiseres tot betaling van de in het beschikkend gedeelte van het bestreden arrest vermelde bedragen.

Het arbeidshof beslist aldus op volgende gronden (p. 9-12 van het bestreden arrest):

“V.2 Verjaring

V.2.1

[Eiseres] beweert dat de vorderingen van [verweerder] verjaard zijn aangezien het hoger beroep werd aangetekend op 28 oktober 2020, dit is na het verstrijken van de (verlengde) verjaringstermijn van drie jaar die een aanvang nam vanaf het eindvonnis van 24 april 2017 en op 17 juni 2020 verstreek.

Dat standpunt kan door het arbeidshof niet worden bijgetreden.

V.2.2

Artikel 42, eerste lid, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders stelt dat de schuldvorderingen van [verweerder] op de werkgevers verjaren na drie jaar vanaf de opeisbaarheid van de bedoelde schuldvorderingen.

Artikel 42, achtste lid, 1° van de wet van 27 juni 1969 bepaalt dat de verjaring van de vorderingen van [verweerder] op de werkgevers worden gestuit op de wijze bepaald in de artikelen 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 2244, §1, eerste lid, oud B.W. stelt dat een dagvaarding voor het gerecht, betekend aan hem die wil beletten de verjaring te verkrijgen, een burgerlijke stuiting vormt.

Een dagvaarding voor het gerecht stuit de verjaring tot het tijdstip waarop een 'definitieve beslissing' wordt uitgesproken (art. 2244, §1, tweede lid, oud B.W.).

Onder 'definitieve beslissing' moet worden begrepen een uitspraak van een vonnis of arrest dat een inde maakt aan het geding (Cass., 30 januari 1997, S.96.159.N, [...]).

De stuiting van de verjaring als bedoeld in artikel 2244, § 1, oud B.W. duurt voort tijdens het aanhangig zijn van de zaak tot de 'definitieve beslissing', d.w.z. "tot na het beëindigen van het geding" (Parl. St. Kamer 2007-2008 [...] Doc 52, 0832/006, 9).

De parlementaire voorbereiding bij de wet van 25 juli 2008 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek [...] verduidelijkt hoe het begrip 'definitieve beslissing' moet worden begrepen.

"Dit moet worden begrepen in de zin dat de stuiting van de verjaring voortduurt tot op de dag van de uitspraak van het vonnis of arrest dat een einde maakt aan het geding, dus nadat alle eventuele mogelijkheden tot voorziening zijn uitgeput (verzet, hoger beroep, voorziening in cassatie)" (Parl. St., Kamer, 2007-2008, [...], Doc 52, 0832/006,9).

Met het invoeren van de term 'definitieve beslissing' in artikel 2244, § 1, tweede lid, oud B.W. streefde de wetgever ernaar de vroegere rechtspraak van het Hof van Cassatie over artikel 2244, § 1, oud B.W. te bevestigen (Parl. St., Kamer, 2007-2008, [...], Doc 52, 0832/006, 7-10; [...]).

Het arrest van het Hof van Cassatie van 30 januari 1997 is derhalve nog steeds relevant.

[...]

V.2.3

Op 6 april 2012 is [verweerder] overgegaan tot dagvaarding van de nv Studio-A, de rechtsvoorganger van [eiseres], voor de arbeidsrechtbank Leuven.

Vervolgens is [verweerder] op 20 maart 2013, 5 november 2014, 6 maart 2015, 12 maart 2015 en 22 januari 2016 overgegaan tot dagvaarding van [eiseres] voor de arbeidsrechtbank Leuven.

Al deze dagvaardingen stuiten de verjaring als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van de wet van 27 juni 1969 en dit tot het tijdstip van de 'definitieve beslissing' (art. 2244, § 1, tweede lid, oud B.W.). Vervolgens werden, in het tussenvonnis van 23 mei 2016, alle zaken samengevoegd conform artikel 30 Ger.W.

Het eindvonnis van 24 april 2017 werd niet betekend. De mogelijkheid om hoger beroep aan te tekenen, bleef bestaan. Het eindvonnis van 24 april 2017 trad niet in kracht van gewijsde.

Het eindvonnis van 24 april 2017 kan dan ook niet beschouwd worden als een 'definitieve beslissing' als bedoeld in artikel 2244, § 1, tweede lid, oud B.W.

In die zin maakte het eindvonnis van de arbeidsrechtbank Leuven van 24 april 2017 geen einde aan de stuiting van de verjaring door de (respectievelijke) dagvaarding(en) [...].

Al het voorgaande doet besluiten dat, op het ogenblik van het instellen van het hoger beroep op 28 oktober 2020, de vorderingen van [verweerder] niet verjaard waren."

Grieven

Naar luid van artikel 42 van de RSZ-Wet verjaren verweerdere schuldvorderingen op de werkgevers die onder deze wet vallen, na drie jaar vanaf de dag van de opeisbaarheid van de bedoelde schuldvorderingen.

De verjaring van verweerdere vorderingen wordt onder meer gestuit overeenkomstig de bepalingen van artikel 2244 van het oud Burgerlijk Wetboek (art. 42, laatste lid RSZ-Wet).

Naar luid van artikel 2244, eerste lid, van het oud Burgerlijk Wetboek vormen een dagvaarding voor het gerecht, een bevel tot betaling, een aanmaning tot betaling als bedoeld in artikel 1394/21 van het Gerechtelijk Wetboek, of een beslag, betekend aan hem die men wil beletten de verjaring te verkrijgen, burgerlijke stuiting.

Overeenkomstig het tweede lid van die wetsbepaling stuit een dagvaarding voor het gerecht de verjaring tot het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken.

Indien de eis wordt afgewezen, wordt de stuiting voor niet bestaande gehouden (art. 2247, derde lid van het oud Burgerlijk Wetboek).

Tijdens de parlementaire voorbereiding bij de wet van 25 juli 2008 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek waarbij, onder meer, artikel 2244, tweede lid van het oud Burgerlijk Wetboek werd gewijzigd, verwees een parlementslid naar een arrest van 11 januari 1957 waarbij uw Hof had beslist dat *“wanneer het stuitend uitwetsel van de verjaring aan de dagvaarding wettelijk erkend wordt, dit gevolg voortduurt tijdens de aldus ingeleide aanleg, zodat de nieuwe verjaring slechts werkelijk begint te lopen na het sluiten van die aanleg”*.

De stuiting van de verjaring door een dagvaarding duurt, behoudens andersluidende wetsbepaling, voort tijdens het gehele geding, dit is tot op de dag van de uitspraak van het vonnis of arrest dat een einde maakt aan het geding. Uit het bovenstaande volgt dat een dagvaarding de verjaring stuit tot het tijdstip waarop een afwijzend vonnis is uitgesproken en dat vanaf het sluiten van de aanleg door een afwijzend vonnis een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen. Daarenboven vonnis een afwijzend vonnis het stuitend effect van een dagvaarding tenietgaan.

In haar syntheseconclusie voerde eiseres aan dat:

- uw Hof de hoger in herinnering gebrachte wetsbepalingen interpreteert in die zin dat de stuiting door dagvaarding duurt zolang een procedure aanhangig is, zodat een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen daags nadat een aanleg wordt beëindigd;
- een dagvaarding voor het gerecht de verjaring stuit tot het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken;
- artikel 2244, § 1, tweede lid van het oud Burgerlijk Wetboek, in de uitlegging die verweerder daarvan geeft, niet de minste zin zou hebben, aangezien de afwijzing van de vordering door de kracht

van het gewijsde definitief zou zijn geworden en de (beweerde) schuldenaar dus definitief de dans zou zijn ontsprongen, zodat het voor hem geen enkele zin meer zou hebben zich nog op enigerlei verjaring te beroepen;

- het vonnis van de arbeidsrechtbank te Leuven dd. 24 april 2017 waarbij verweerders vordering werd afgewezen, zowel een eindvonnis is in de zin van artikel 19 van het Gerechtelijk Wetboek, als een definitieve beslissing in de zin van artikel 2244 § 1, tweede lid van het oud Burgerlijk Wetboek is;
- verweerders vorderingen zijn verjaard, vermits verweerder pas hoger beroep heeft aangetekend bij verzoekschrift van 28 oktober 2020 en zich geen stuitingen van de verjaring hebben voorgedaan in de periode tussen de uitspraak van het vonnis van 24 april 2017 en 17 juni 2020, datum tot dewelke de verjaringstermijn is verlengd bij KB nr. 2 van 9 april 2020.

Het arbeidshof overweegt evenwel dat het standpunt van eiseres niet kan worden bijgevalen, op grond van de overweging dat uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 25 juli 2008 blijkt dat de stuiting van de verjaring ingevolge een dagvaarding voortduurt tot alle mogelijkheden tot voorziening zijn uitgeput en op grond van de vaststelling dat het eindvonnis van de arbeidsrechtbank van 24 april 2017 niet werd betekend en bijgevolg niet in kracht van gewijsde is getreden.

Door op die gronden te beslissen dat het eindvonnis van 24 april 2017 niet kan worden beschouwd als een definitieve beslissing als bedoeld in artikel 2244, § 1, tweede lid van het oud Burgerlijk Wetboek, miskent het arbeidshof het juridisch begrip ‘definitieve beslissing’ (schending van artikel 2244, tweede lid van het oud Burgerlijk Wetboek), overweegt het arbeidshof niet naar recht dat het eindvonnis van 24 april 2017 geen einde maakte aan de stuiting van de verjaring door verweerders respectievelijke dagvaardingen (schending van de artikelen 42, laatste lid van de RSZ-Wet zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel, 2244, § 1, tweede lid, en 2247, derde lid van het oud Burgerlijk Wetboek) en beslist het arbeidshof niet naar recht dat verweerders vorderingen op het ogenblik van het instellen van het hoger beroep op 28 oktober 2020 niet verjaard waren (schending van de artikelen 42 van de RSZ-Wet zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel, 2244, § 1, en 2247, derde lid van het oud Burgerlijk Wetboek).

TOELICHTING BIJ HET EERSTE MIDDEL

Uw Hof heeft artikel 2244, § 1 van het oud Burgerlijk Wetboek geïnterpreteerd in die zin dat de stuiting door dagvaarding duurt zolang een procedure aanhangig is: “*wanneer het stuitend uitwerksel van de verjaring wettelijk verleend wordt, dit gevolg voortduurt (...) tijdens de aldus ingeleide aanleg, zodat de nieuwe verjaring slechts werkelijk begint te lopen na het sluiten van die aanleg*” (Cass. 11 januari 1957, Arr. Verbr., 326; Cass. 22 december 1961, Pas., 1962, I, 501; Cass. 24 januari 1964, Pas., I, 552; Cass. 2 oktober 1981, Arr. Cass., 1981-82, 175).

Bij wet van 25 juli 2008 werd artikel 2244, § 1 aangevuld met onder andere een tweede lid dat bepaalt dat een dagvaarding voor het gerecht de verjaring stuit tot het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken.

Na de inwerkingtreding van die wetwijziging overwoog uw Hof: “De stuiting duurt voort tijdens het gehele geding, d.i. tot op de dag van de uitspraak van het vonnis of arrest dat een einde maakt aan het geding. Het vonnis of arrest dat een provisie toestaat, een onderzoeksmaatregel beveelt en de zaak naar de bijzondere rol verwijst, maakt geen einde aan het geding” (Cass. 7 juni 2012, Arr.Cass. 2012, 1575). Uw Hof oordeelde tevens dat krachtens artikel 2244, § 1, Burgerlijk Wetboek een dagvaarding voor het gerecht, betekend aan hem die men wil beletten de verjaring te verkrijgen, de verjaring stuit tot het tijdstip waarop een eindbeslissing wordt uitgesproken; de in die bepaling bedoelde eindbeslissing is die welke uitspraak doet over de rechtsvordering betreffende het betwiste recht (Cass. 14 maart 2019, AR C.18.0164.F).

Daarenboven doet een afwijzende beslissing het stuitend karakter van de dagvaarding teniet (art. 2247, derde lid oud BW).

Het arbeidshof beslist bijgevolg niet naar recht dat verweerders vorderingen niet zijn verjaard, hoewel de appelrechtters vaststellen dat verweerder zijn hoger beroep tegen het eindvonnis van de arbeidsrechtbank heeft ingesteld meer dan drie jaar na de uitspraak van het eindvonnis (cf. C. Lebon, “Stuiting, schorsing en verlenging van verjaringstermijnen”, in *Verjaring in het privaatrecht. Weet de avond wat de morgen brengt?*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2005, 106, nr. 22; E. Brewaeys, “Beroep bij Raad van State stuit verjaring schadevordering”, *Juristenkrant* 2008, afl. 175, 2; T. Vansweevelt en B. Weyts, “De bevrijdende verjaring” in T. Vansweevelt & B. Weyts (eds.), *Handboek Verbintenissenrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2019, 966, nr. 1313; G. Jocqué, “Verjaring en verzekering”, *Bull.Ass.* 2006, nr. 354, 30, nr. 61).

*
*   *
*

TWEEDE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen

- artikelen XI.167, XI.179 en XI.205 van het Wetboek van economisch recht (hierna WER);
- artikel 14, § 1 en § 2 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (hierna RSZ-Wet);
- artikel 23, eerste en tweede lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (hierna Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid);
- artikel 2, eerste lid van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers (hierna Loonbeschermingswet).

Aangevochten beslissing

Het arbeidshof verklaart verweerders hoger beroep gegrond en, opnieuw wijzend, veroordeelt eiseres tot betaling van de in het beschikkend gedeelte van het bestreden arrest vermelde bedragen.

Het arbeidshof beslist aldus op volgende gronden (p. 16-22 van het bestreden arrest):

“V.4.2

[Eiseres] doet als productiehuis een beroep op acteurs, regisseurs en anderen voor het maken van televisieprogramma's, waaronder de soap 'Familie'.

Velen van hen [...] zijn als werknemers in dienst van [eiseres] op grond van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur en ontvangen, als

tegenprestatie van de krachtens de arbeidsovereenkomst verrichte arbeid, maandelijks een brutoloon.

Deze arbeidsovereenkomsten specifieke, naast het maandelijks brutoloon, ook de functie (regisseur, acteur,...) en/of de taken die de werknemers moeten uitoefenen bij het realiseren van tv-series. [...]

Daarnaast voorziet [eiseres], veelal via een afzonderlijke overeenkomst, in de betaling van een (forfaitaire) vergoeding aan de acteurs, regisseurs, e.a. die door een arbeidsovereenkomst verbonden zijn “wegens de overdracht van de vermogensrechtelijke auteursrechten” [...].

Ook deze overeenkomsten voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten verwijzen naar de functie (regisseur, acteur, ...) van de contractueel aangeworven werknemer bij het realiseren van tv-series. Ook in deze overeenkomsten wordt, bij acteurs, verwezen naar de rollen/personages waaraan ze in tv-series gestalte moeten geven in de uitvoering van hun arbeidsovereenkomst [...].

V.4.3

De essentiële discussie tussen de partijen betreft de vraag of de vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten, die [eiseres] aan haar werknemers (acteurs, regisseurs, ...) betaalt, te beschouwen zijn als loon waarop socialezekerheidsbijdragen moeten worden betaald.

[...]

Rekening houdende met de omvang van het hoger beroep [...], is de discussie voor het arbeidshof thans beperkt tot de vraag of vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten te beschouwen zijn als loon in de zin van in geld waardeerbare voordelen waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever [...].

V.4.4

[...]

De overeenkomsten voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten voorzien in een (forfaitaire) vergoeding in euro's. [...].

Deze (forfaitaire) vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten zijn dus “in geld waardeerbaar voordelen” als bedoeld van artikel 2, eerste lid, 3° van de Loonbeschermingswet.

V.4.5

Verder bepalen de overeenkomsten voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten dat de in dienst genomen auteur/uitvoerend kunstenaar alle wettelijke overdraagbare, huidige en toekomstige exploitatierechten op zijn creaties/prestaties en op de door de producent geproduceerde audiovisuele werken “waaraan de [regisseur, acteur,...] heeft meegewerkt in de uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst”, met inbegrip van de voor deze exploitatie noodzakelijke rechten, in exclusiviteit aan de producent overdraagt ten einde deze de mogelijkheid te bieden de door hem geproduceerde audiovisuele werken naar behoren commercieel uit te baten.

De overdracht van auteursrechten en naburige rechten aan de werkgever is slechts mogelijk voor auteurswerken (creaties/prestaties als regisseur, acteur, ...) die door auteurs/uitvoerende kunstenaars tot stand werden gebracht “in uitvoering van hun arbeidsovereenkomst”.

De overeenkomsten voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten, die in een soepel overdrachtsregime voorzien, zijn, conform de artikelen XI.167, §3 en XI.205, §4 WER, uitsluitend van toepassing op “een creatie of prestatie die werd geleverd ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst” en “voor zover de creatie of prestatie binnen het toepassingsgebied van de arbeidsovereenkomst valt” [...].

De auteursrechten en naburige rechten die via de “overeenkomst [voor de] overdracht van auteursrechten” door de werknemer aan de werkgever worden overgedragen, hebben uitsluitend betrekking op auteurswerken die tot stand zijn gebracht in uitvoering van de taken die krachtens de arbeidsovereenkomst op de auteur/uitvoerend kunstenaar rusten en waarvoor hij contractueel in dienst werd genomen [...].

De (forfaitaire) vergoeding die [eiseres] als werkgever aan de contractueel in dienst genomen acteur/uitvoerend kunstenaar betaalt voor de overdracht van zijn vermogensrechten is bijgevolg een tegenprestaties voor de overdracht van rechten die voortvloeien uit de in uitvoering van de arbeidsovereenkomst tot stand gebrachte creaties of prestaties (auteurswerken) [...].

De (forfaitaire) vergoedingen kunnen onmogelijk los worden gezien van de krachtens de arbeidsovereenkomst tot stand gebrachte auteurswerken door auteurs/uitvoerende kunstenaars die door een arbeidscontract verbonden zijn. Zonder de hen in de arbeidsovereenkomsten toebedeelde rollen, taken en/of opdrachten (bij de realisatie van tv-series) en zonder hun in de uitvoering van de arbeidsovereenkomst tot stand gebrachte creaties of prestaties (auteurswerken), kunnen geen auteursrechten en naburige rechten ontstaan (op hun auteurswerk) en is het niet mogelijk deze vermogensrechten, via overdracht, te exploiteren en te gelde te maken. Deze vermogensrechten, die in geld waardeerbare voordelen zijn, worden derhalve enkel gegenereerd voor zover de auteurs/uitvoerende kunstenaars hun contractueel bedongen arbeid uitvoeren [...].

V.4.6

De in geld waardeerbare voordelen zijn verschuldigd 'ingevolgde de dienstbetrekking'.

Het begrip 'dienstbetrekking' is ruimer dan de arbeidsovereenkomst en omvat ook andere arbeidsverhoudingen. 'Ingevolge de dienstbetrekking' is ruimer dan 'als tegenprestatie van arbeid'. Het omvat zowel de eigenlijke tegenprestatie van arbeid (criterium bij arbeidsrechtsrechtelijk loon) als "wat er wille van die arbeid" werd betaald. Eender welk band met de dienstbetrekking volstaat omdat de voorwaarde zou zijn voldaan. Het verband mag ruim zijn, zolang het maar bestaat. Er is een verband tussen de dienstbetrekking en het loon indien het loon er niet zou zijn zonder de dienstbetrekking [...].

[Eiseres] betaalde als werkgever de (forfaitaire) vergoedingen aan het contractueel in dienst genomen personeel (regisseurs, acteurs, ...) als tegenprestatie voor de afstand van hun auteursrechten en naburige rechten op hun auteurswerken (creaties/prestaties) die in uitvoering van hun dienstbetrekking werden gerealiseerd.

Uit de vaststelling dat de overdracht van auteursrechten en naburige rechten niet in de arbeidsovereenkomst zelf maar in een afzonderlijke overeenkomst werd geregeld, zoals in casu, leidt [eiseres] verkeerdelijk af dat er een verband bestaat tussen de (overdracht van) vermogensrechten en de arbeidsovereenkomst [...].

In tegenstelling tot wat [eiseres] voorhoudt, verwijst elke "overeenkomst [voor de] overdracht van auteursrechten" naar de ermee verband houdende arbeidsovereenkomst. Zij doet dat inzonderheid door te bepalen

dat de overdracht van vermogensrechten slechts betrekking heeft op de auteurswerken waaraan de auteur/uitvoerend kunstenaar heeft meegewerkt “in uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst” [...].

Bij een contractueel in dienst genomen auteur/uitvoerend kunstenaar ligt de dienstbetrekking aan de basis van het ontstaan, het overdragen en het te gelde maken van de auteursrechten en naburige rechten. Het gegeven dat de overdracht van vermogensrechten moet gebeuren via een afzonderlijke schriftelijke overeenkomst doet daaraan geen enkele afbreuk.

Uitsluitend door de dienstbetrekking kan de auteur/uitvoerend kunstenaar de vermogensrechten, die tijdens en door deze dienstbetrekking ontstaan, te gelde maken. De vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten houdt duidelijk “verband” met de dienstbetrekking. Ze zou er niet zijn zonder de dienstbetrekking.

In die zin zijn de vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten in geld waardeerbare voordelen die verschuldigd zijn ‘ingevolge de dienstbetrekking’.

V.4.7

Elke auteur/uitvoerend kunstenaar kan zijn auteursrechten en naburige rechten op auteurswerken (creaties/prestaties), die hij als werknemer tot stand heeft gebracht tijdens en door de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, aan zijn werkgever overdragen tegen een vergoeding.

Hij draagt deze vermogensrechten over als werknemer-auteur/uitvoerend kunstenaar en wordt er ook in die hoedanigheid voor vergoed.

V.4.8

Elke werknemer-auteur/uitvoerend kunstenaar, die, veelal via een afzonderlijke overeenkomst, zijn auteursrechten en naburige rechten aan zijn werkgever overdraagt tegen een (forfaitaire) vergoeding, is “ten laste van de werkgever” gerechtigd op deze vergoeding.

V.4.9

De discussie of de vergoeding die voor de overdracht van vermogensrecht wordt betaald in werkelijkheid een (bijkomende) vergoeding is (als tegenprestatie) voor arbeid, werd reeds door de eerste rechters, met uitputting van hun rechtsmacht, beslecht aangezien zij in hun tussenvonnissen

van 23 mei 2016 op definitieve en onherroepelijke wijze hebben beslist dat een dergelijke vergoeding een 'arbeidsrechtelijk loon' is.

Het voorgaande neemt niet weg dat deze vergoeding toch loon kan zijn in de zin van artikel 2, eerste lid, van de Loonbeschermingswet. Dat is het geval wanneer deze vergoeding te beschouwen is als een in geld waardeerbaar voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

De vraag of er al dan niet een aanwijsbaar mathematisch verband bestaat tussen de vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten en het contractueel bedongen loon, is, naar oordeel van het arbeidshof, niet relevant omdat het geen antwoord biedt op de kernvraag of de vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten te beschouwen is als een in geld waardeerbaar voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

Ook de uiteenzetting over het ruim gebruik dat werd gemaakt van de primaire, secundaire en afgeleide exploitatierechten die door de auteurs/uitvoerende kunstenaars aan de werkgever werden overgedragen is, naar oordeel van het arbeidshof, zonder relevantie omdat het evenmin een antwoord biedt op de vraag of de vergoeding voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten te beschouwen is als een in geld waardeerbaar voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

V.4.10

Al het voorgaande doet het arbeidshof besluiten dat de door [eiseres] betaalde (forfaitaire) vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten te beschouwen zijn als in geld waardeerbare voordelen waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

Ook het Hof van Cassatie bevestigde, in zijn arrest van 15 september 2014, dat auteursrechten en naburige rechten, in de regel een voordeel zijn waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever en deze vergoeding bijgevolg loon uitmaakt in de zin van artikel 2, eerste lid, van de Loonbeschermingswet waarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd zijn [...].

[Eiseres] toont niet overtuigend aan dat het arrest van het Hof van Cassatie van 15 september 2014, uitzonderlijk, niet op haar van toepassing is.

In die zin zijn de vergoedingen voor de overdracht van auteursrechten en naburige rechten, die [eiseres] aan haar werknemers-auteurs/uitvoerende kunstenaars moet betalen, te beschouwen als loon in de zin van artikel 2 van de Loonbeschermingswet, waarop sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd zijn.

De vorderingen van [verweerder] zijn dan ook principieel gegrond.”

Grieven

Overeenkomstig artikel XI.167, § 3 van het WER kunnen de vermogensrechten, wanneer een auteur werken tot stand brengt ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, worden overgedragen of in licentie gegeven aan de werkgever, voor zover uitdrukkelijk in die overdracht of licentieverlening van rechten is voorzien en voor zover de creatie van het werk binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst of het statuut valt.

Wanneer een uitvoerende kunstenaar een prestatie levert ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, kunnen de vermogensrechten worden overgedragen of in licentie gegeven aan de werkgever voor zover uitdrukkelijk in die overdracht of licentieverlening van rechten is voorzien en voor zover de prestatie binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst of het statuut valt (art. XI.205, § 4 WER).

De vermogensrechten zijn rechten die eigen zijn aan de auteur of de uitvoerende kunstenaar, ongeacht het statuut van werknemer of zelfstandige van de betrokken auteur of uitvoerende kunstenaar (art. XI.167 en X.205 WER).

De overdracht van de vermogensrechten naar de werkgever gebeurt bijgevolg niet louter uit kracht van de dienstbetrekking, maar enkel op grond van een uitdrukkelijke en schriftelijke overeenkomst.

De bijdragen voor sociale zekerheid worden berekend op grond van het loon van de werknemer (art. 14, § 1 RSZ-Wet; art. 23, eerste lid Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid). Het begrip loon wordt bepaald bij [artikel 2](#) van de Loonbeschermingswet (art. 14, § 2 RSZ-Wet; art. 23, tweede lid Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid).

Artikel 2, eerste lid van de Loonbeschermingswet verstaat onder “loon”:

1° het loon in geld waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever;

2° de fooien of het bedieningsgeld waarop de werknemer recht heeft ingevolge zijn dienstbetrekking of krachtens het gebruik;

3° de in geld waardeerbare voordelen waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever.

Uit het sluiten van een overeenkomst tussen werknemer en werkgever in de looptijd van de arbeidsovereenkomst volgt niet per definitie dat een op grond van die overeenkomst toegekende vergoeding is toegekend ingevolge de dienstbetrekking.

Vermits de overdracht van de persoonlijke vermogensrechten van de auteur of uitvoerend kunstenaar naar de werkgever niet louter uit kracht van de dienstbetrekking gebeurt, maar enkel op grond van een uitdrukkelijke en schriftelijke overeenkomst, is de vergoeding voor die overdracht geen loon noch een in geld waardeerbaar voordeel waarop de werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkgever, tenzij de overdrachtsvergoeding wordt overeengekomen als een bijkomende tegenprestatie van arbeid.

Ingeval de overdracht van de exploitatierechten een reële noodzaak is in het licht van de verplichtingen die de werkgever van de auteur of uitvoerend kunstenaar heeft aangegaan jegens zijn eigen opdrachtgever, vormt de overdrachtsvergoeding geen loon in de zin van artikel 2 van de Loonbeschermingswet maar een billijke vergoeding voor de overdracht van de exploitatierechten aan de opdrachtgever van de werkgever van de auteur of uitvoerend kunstenaar.

In haar syntheseconclusie voerde eiseres aan dat:

- de regisseurs en acteurs die een arbeidsovereenkomst hebben gesloten met eiseres als auteurs respectievelijk uitvoerende kunstenaars in de zin van het Wetboek Economisch Recht moeten worden beschouwd;
- de vermogensrechten van auteurs of uitvoerende kunstenaars kunnen worden overgedragen aan hun werkgevers, voor zover uitdrukkelijk in die overdracht van rechten is voorzien en voor zover de creatie van het werk binnen het toepassingsgebied van de arbeidsovereenkomst of het statuut valt;

- de auteurs- en naburige rechten bijgevolg roerende rechten zijn die eigen zijn aan de auteurs en uitvoerende kunstenaars, zelfs wanneer die werknemers zijn;
- die rechten ook kunnen worden overgedragen aan anderen dan de werkgever en de overdracht van die rechten niet vereist dat de auteurs of uitvoerende kunstenaars werknemers zijn;
- werknemers de overdrachtsvergoedingen bijgevolg niet verkrijgen wegens de gepresteerde arbeid, zodat er geen sprake is van arbeidsrechtelijk loon in de zin van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers;
- vermits artikel 14 van de RSZ-Wet verwijst naar het begrip loon in de wet van 12 april 1965, de overdrachtsvergoedingen bij ontstentenis van een afwijkende bepaling, geen loon zijn voor de heffing van socialezekerheidsbijdragen;
- het niet volstaat dat overdrachtsvergoedingen worden toegekend 'naar aanleiding' van de uitvoering, schorsing of beëindiging van de arbeidsovereenkomst, maar vereist is dat zij worden toegekend 'ingevolge' de dienstbetrekking en ten laste van de werkgever, opdat zij als loon in de zin van de artikelen 2 van de Loonbeschermingswet en 14 van de RSZ-Wet kunnen worden beschouwd;
- de auteurs en uitvoerende kunstenaars die werknemers zijn van eiseres, recht hebben op de overdrachtsvergoedingen op grond van een andere hoedanigheid dan die van werknemers en de overdrachtsvergoeding ten laste valt van hun werkgever in een andere hoedanigheid dan die van werkgever;
- bij aanvaarding van de interpretatie van de RSZ de artikelen XI.205 juncto XI.203, en XI.167, §§ 1 en 3 van het WER zinloos zouden zijn;
- uit de overeenkomsten met de werknemers blijkt dat geen mathematisch verband bestaat tussen het loon en de overdrachtsvergoedingen en die vergoedingen geen percentage van het loon zijn;
- de arbeidsovereenkomsten de betrokken werknemers niet verplichten tot een overdracht van hun auteurs- respectievelijk naburige rechten;
- de overdrachtsovereenkomsten niet verwijzen naar de arbeidsovereenkomsten en de duur ervan niet is gekoppeld aan de duur van de arbeidsovereenkomsten;
- de overdracht blijft gelden, zolang het auteurs- of naburig recht blijft bestaan;
- een overdrachtsvergoeding die door de werkgever wordt betaald voor de overdracht van exploitatierechten van auteurs- en naburige rechten, niet kan worden beschouwd als loon, ingeval deze overdrachtsvergoeding een reële exploitatie van deze rechten tot doel

- heeft en niet kan worden beschouwd als een verholde bijkomende overdrachtsvergoeding voor arbeid;
- in het voorliggende geval tegenover de betaalde vergoedingen wel degelijk een reële en intensieve exploitatie staat van de overdragen rechten door de opdrachtgever van eiseres;
  - de overdracht van de rechten noodzakelijk was, omdat de opdrachtgever van eiseres die rechten nodig heeft om het door eiseres gemaakte televisieprogramma ten volle te kunnen exploiteren en die overdracht om die reden was bedongen in de productieovereenkomst tussen eiseres en haar opdrachtgever;
  - de overdrachtsvergoeding moet worden beschouwd als een billijke vergoeding, rekening houdend met de zeer uitgebreide wijze waarop de opdrachtgever gebruik maakt van de overgedragen rechten.

Het arbeidshof stelt vast dat eiseres een beroep doet op acteurs, regisseurs en anderen van wie velen als werknemer in dienst zijn van eiseres en dat eiseres daarnaast voorziet in de betaling van een vergoeding “wegens de overdracht door de betrokkenen van hun vermogensrechtelijke auteursrechten” (p. 15 van het bestreden arrest).

Het arbeidshof overweegt dat de auteursrechten en naburige rechten die via de overeenkomst voor de overdracht ervan door de werknemers van eiseres worden overgedragen aan eiseres, uitsluitend betrekking hebben op werken en prestaties die de betrokken werknemers verrichten in uitvoering van hun arbeidsovereenkomst en dat de bedongen overdrachtsvergoeding een tegenprestatie is voor de overdrachten van de rechten die voortvloeien uit die werken en prestaties. De appelrechters leiden daaruit af dat die vermogensrechten enkel worden gegenereerd, voor zover de betrokken auteurs en uitvoerende kunstenaars hun contractueel bedongen arbeid uitvoeren (p. 19 van het bestreden arrest). Zij beslissen vervolgens dat de overdrachtsvergoeding moet worden beschouwd als een in geld waardeerbaar voordeel dat verschuldigd is ingevolge de dienstbetrekking, op de grond dat de auteur of uitvoerend kunstenaar uitsluitend door de dienstbetrekking de betrokken vermogensrechten ten gelde kan maken en dat de betrokken werknemers die vermogensrechten overdragen in hun hoedanigheid van werknemer en er in ook in die hoedanigheid voor worden vergoed. Zij achten het irrelevant dat ruim gebruik werd gemaakt van de primaire, secundaire en afgeleide exploitatierechten die werden overgedragen (p. 20-21 van het bestreden arrest).

Hoewel de appelrechters naar recht oordelen dat de bedongen overdrachtsvergoeding een tegenprestatie is voor de overdrachten van de rechten

die voortvloeien uit de werken en prestaties die de auteurs en uitvoerende kunstenaars verrichten, beslist het arbeidshof dat de overdrachtsvergoeding moet worden beschouwd als een in geld waardeerbaar voordeel dat verschuldigd is ingevolge de dienstbetrekking in de zin van artikel 2 van de Loonbeschermingswet, op de grond dat de auteurs en uitvoerende kunstenaars uitsluitend door de dienstbetrekking de betrokken vermogensrechten ten gelde kunnen maken en dat zij die vermogensrechten overdragen in hun hoedanigheid van werknemer en er in ook in die hoedanigheid voor worden vergoed.

Zij miskennen aldus de regel dat de overdracht van de vermogensrechten naar de werkgever niet louter uit kracht van de dienstbetrekking geschiedt, maar enkel op grond van een uitdrukkelijke en schriftelijke overeenkomst tot stand kan komen (schending van de artikelen XI.167, § 3, XI.179 en XI.205, § 4 van het WER zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel) en oordelen niet naar recht dat de auteurs en uitvoerende kunstenaars die vermogensrechten overdragen in hun hoedanigheid van werknemer en er in ook in die hoedanigheid voor worden vergoed, vermits de betrokkenen die vermogensrechten overdragen in hun hoedanigheid van auteur of uitvoerend kunstenaar, nu de vermogensrechten eigen zijn aan auteurs of uitvoerende kunstenaars, ongeacht hun statuut van werknemer of zelfstandige en zij hun vermogensrechten, als zij werknemer zijn, ook aan anderen dan de werkgever kunnen overdragen (schending van de artikelen XI.167, XI.179 en X.205 van het WER zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel). Zij beslissen op die gronden bijgevolg niet naar recht dat de overdrachtsvergoedingen verschuldigd zijn ingevolge de dienstbetrekking van de betrokkenen (schending van artikel 2 van de Loonbeschermingswet, zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel) en moeten worden beschouwd als loon voor de heffing van socialezekerheidsbijdragen (schending van de artikelen 14, § 1 en § 2 van de RSZ-Wet, 23, eerste en tweede lid van de Algemene Beginselenwet en 2 van de Loonbeschermingswet, alle zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel).

Eiseres voerde in haar syntheseconclusie aan dat in het voorliggende geval tegenover de betaalde vergoedingen wel degelijk een reële en intensieve exploitatie door de opdrachtgever van eiseres staat van de overgedragen rechten, dat de overdracht van de rechten noodzakelijk was, omdat de opdrachtgever van eiseres die overgedragen rechten nodig heeft om het door eiseres gemaakte televisieprogramma ten volle te kunnen exploiteren en dat die overdracht om die reden was bedongen in de productieovereenkomst tussen eiseres en haar opdrachtgever. Eiseres besloot op die gronden dat de overdrachtsvergoeding geenszins kan worden beschouwd als een bijkomend loon voor de arbeidsprestaties geleverd door de overdragende werknemers (p. 17 e.v. van de syntheseconclusie van eiseres).

Het arbeidshof oordeelt evenwel dat de uiteenzetting over het ruim gebruik van de overgedragen exploitatierechten niet relevant is, omdat dit gebruik geen antwoord biedt op de vraag of de betrokken werknemers van eiseres ingevolge hun dienstbetrekking recht hebben op die overdrachtsvergoeding (p. 21 van het bestreden arrest). Het arbeidshof verliest evenwel uit het oog dat de overdracht van de vermogensrechten is geschied ingevolge de productieovereenkomst tussen eiseres en haar opdrachtgever en beslist bijgevolg niet naar recht dat de overdrachtsvergoedingen verschuldigd zijn ingevolge de dienstbetrekking van de betrokkenen (schending van artikel 2 van de Loonbeschermingswet, zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel) en moeten worden beschouwd als loon voor de heffing van socialezekerheidsbijdragen (schending van de artikelen 14, § 1 en § 2 van de RSZ-Wet, 23, eerste en tweede lid van de Algemene Beginselenwet en 2 van de Loonbeschermingswet, alle zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel).

Het arbeidshof verklaart derhalve de vorderingen van verweerder niet naar recht principieel gegrond (schending van alle de aanhef van het middel aangeduide wetsbepalingen).

TOELICHTING BIJ HET TWEEDE MIDDEL

Uit het sluiten van een overeenkomst tussen werknemer en werkgever in de looptijd van de arbeidsovereenkomst volgt niet per definitie dat een op grond van die overeenkomst toegekende vergoeding is toegekend ingevolge de dienstbetrekking (Cass. 19 maart 2012, JTT 2012, 227).

Een aantal auteurs heeft vastgesteld dat volgens toenmalig advocaat-generaal Lenaerts voordelen die wel een verband vertonen met de arbeidsrelatie, maar die niet toegekend worden als tegenprestatie van de geleverde arbeid, maar ter gelegenheid van een bedrijfsjubileum, het aantal jaren anciënniteit, enz. geen loon zijn. Zij leidden daaruit af dat indien de werknemer tegen vergoeding aan zijn werkgever de auteursrechten overdraagt op het werk dat hij heeft tot stand gebracht, die vergoeding duidelijk moet onderscheiden worden van het loon van de werknemer, aangezien die twee financiële voordelen niet dezelfde bestaansredenen hebben. Terwijl het loon van de werknemer de tegenprestatie is voor de door de werknemer geleverde arbeid, waarbij die arbeid desgevallend bijdraagt tot het bereiken van het resultaat, zijnde het werk of de uitvoering in kwestie, is de vergoeding voor auteursrechten de tegenprestatie voor de overdracht van de auteursrechten op het werk, ongeacht of het werk tot stand

wordt gebracht binnen of buiten de arbeidsovereenkomst. Deze auteurs achtten de bestaansreden van de vergoeding, de reden(en) van het bestaan van de financiële stroom tussen de werkgever en de werknemer van belang. Het is de overdracht van de auteursrechten op het door de werknemer gecreëerde werk, en niet (de uitvoering van) de arbeid van de werknemer op zich, die de bestaansreden vormt van de vergoeding voor auteursrechten. De vergoeding beoogt dan ook, niet de creatie van het werk door de werknemer te belonen, maar wel de mogelijkheid tot exploitatie van dit werk door de werkgever of derden te vergoeden. De vergoeding voor de overdracht auteursrechten wordt derhalve niet toegekend ingevolge de dienstbetrekking van de werknemer, zelfs indien de dienstbetrekking van de werknemer aan de basis ligt van het ontstaan van de auteursrechten op het gecreëerde werk, maar ingevolge de overdracht van het vermogensrecht van de auteur of uitvoerend kunstenaar- aan de verkrijger. De overdrachtsovereenkomst met de werkgever vormt de eigen juridische oorsprong van de vergoeding die bijgevolg niet kan worden aangemerkt als loon in de zin van het socialezekerheidsrecht (V. Busschaert, K. Goyens en F. Malchair “Aard van de vergoeding toegekend wegens de overdracht van auteursrechten op door de werknemer gecreëerde werken”, Or. 2014, 49-50; M. Devos, Loon naar Belgisch Arbeidsovereenkomstenrecht, Maklu, 2001, nr. 892 e.v.; P. De Wulf en S. Diels, “Overdracht van intellectuele rechten en de arbeidsovereenkomst”, Or. 2008; 155; I. Vanderreken en H. Van Hoogenbemt, “Werknemers en intellectuele rechten”, Soc.Kron. 1996, 5, 221).

*

* *

Op deze gronden en overwegingen besluit ondergetekende advocaat voor eisers dat het U, Hooggeachte Heren en Dames, moge behagen het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en de partijen naar een ander arbeidshof te verwijzen en te beslissen over de kosten als naar recht.

Antwerpen, 7 november
2023

Johan Verbist

Bij de indiening ter griffie wordt bij deze voorziening het exploit van betekening aan de verwerende partij gevoegd.

NIET VERBETERDE KOPIE